

Titel: Kapitel XIII

Citation: "Kapitel XIII", i *1901/1902: Bemærkninger til lovforslag*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r10-shoot-chptrd1e7819/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: 1901/1902: Bemærkninger til lovforslag

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

meddeles, er der ingen virkelig Grund til at befrygte, saa meget mindre som det ikke er vedkommende Enkeltdommer eller selve den kollegiale dommende Ret, men Justitarius i dens, der efter Udkastet skal meddele Bevilgingen. At Meddelelse af fri Process er overladt til Domstolene, er ogsaa Tilfældet i adskillige fremmede Lande (saaledes i Tyskland, Østerrig og England).

§ 134.

Paragrafen indeholder — som bemærket i Motiverne til det tidligere Udkast om dets tilsvarende § 142 — nogle ny Bestemmelser, i Henhold til hvilke en allerede givne Tilståelse af fri Process under visse Betingelser bortfalder eller kan tages tilbage. Efter den bestaaende Ret gælder en Tilståelse af fri Process ikke blot for den, hvem den er givet, men ogsaa for hans Arvinger. En saadan Regel stemmer imidlertid ikke med Forholdets Natur, da naar vedkommende er død, bliver det hans Arvingers økonomiske Forhold, hvorpaa det maa komme an ved Afgørelsen af Spørgsmaalet om fri Process, og disse kunne naturligvis være meget forskellige fra Partens egne. Efter nærværende Paragraf skal derfor ved Partens Død den givne Tilståelse af fri Process bortfalde. Lige saa naturlig er Paragrafens anden Bestemmelse, hvorefter den Parten tilståede fri Process kan tages tilbage, naar de Forudsætninger, under hvilke den er meddelet, viser sig ikke at være til Stede eller at være bortfaldne. Herved tænkes dels paa, at vedkommende Parts Formuesomstændigheder under Sagens Drift kunne undergaa en saadan Forandring, at Grunden til fri Process bortfalder, dels paa det Tilfælde, at Parten bølge senere fremkomne Oplysninger kan skønnes ikke at have haft rimelig Grund til at procedere, en Mulighed, som ikke ligger fjæmt, hvor der er Spørgsmaal om fri Process i første Instans, og hvor Afgørelsen som Følge heraf er truffen i Henhold til Partens ensidige Fremstilling af Sagens Sammenhæng.

§ 137.

Bestemmelsen gaar — som bemærket i Motiverne til det tidligere Udkast ved dets tilsvarende § 145 — ud paa at opretholde den Myndighed, som Justitsministeriet hidtil har haft til uden Hensyn til Uformenhedsbetingelsen at tilstaa fri Process (beneficium processus gratuito) saavel i offentlige Myndigheders, Stiftelsers og Em-

bedsmænds Sager som i andre Tilfælde, hvor det offentlige Interesse gør det ønskeligt, at en judicial Afgørelse af et Spørgsmaal foretages. Det vilde sikkert blive følt som et væsentligt Svær i Forvaltningen, om der ikke var Adgang til at saa saadanne Spørgsmaal afgøre ved Domstolene uden Bekostning for vedkommende. Omfanget af den meddelte Bevilling maa bestemmes efter § 132.

Kapitel XIII

Den tvangne Forligsproces.

Reglerne om Forligsmægling i dette Kapitel adskille sig ikke uvæsentligt fra de i det tidligere Forslags late Afsnit, Kapitel XIII, indeholdte Regler om samme Emne.

Det tidligere Forslag henlagde Forligsmægling i Underretssager (med Undtagelse af Tyendesager og Aftægtsager, jfr. Tyendelovens § 65 og Lov 4de Marts 1857 § 8) til Underretterne selv, medens den bibeholdt de bestaaende Forligskommissioner som mæglerende i Landsretssager. Det opretholdt endvidere alle de bestaaende Regler om Forligsmægling, derunder altsaa om Mæglingens Hemmelighed og Sagførers Udelukkelse fra at møde under

denne. I Modsetning hertil henlægges efter nærværende Udkast Mægling i alle Sager (undtagen Tyende- og Aftægtsager) til Underretten, Mæglingen skal være offentlig og Sagførere som saadanne udelukkes ikke fra at møde derunder.

De Betragtninger, der i saa Henseende have været bestemmende, ere følgende:

Naar man først spjærner alle Underretssagerne fra Forligskommissionerne, vil det ikke længere være muligt eller i alt Fald rimeligt at opretholde disse alene at Hensyn til Landsretssagerne. Underretssagerne udgøre jo nemlig det langt overvejende Antal Sager og derhos dem, der gennemgaaende ere mest egnede til forligsmæssig Afgørelse. Landsretssagerne derimod ville blive forholdsvis saa i Antal og vilke, netop fordi de dreje sig om større Værdier, i Reglen (for saa vidt de da ikke ere rene Inkassationsager) have gennemløbet et længere Forstadium, under hvilket Udsigten til Forlig normalt vil være bleven mindre og mindre. Forholdet vil derfor være det, at Forligskommissionerne, hvis man da ellers vil blive staaende ved den

hidtil gældende Ordning, hvorefter Forligskommissionerne uden for København kendes ved Gebyrer for de af dem behandlede Sager, ville miste deres økonomiske Grundlag, naar de kun faa med Landsretssagerne at gøre, og at der, selv bortset herfra, kun vilde bydes dem en ringe og utilfredsstillende Opgave.

Spørgsmaalet maa herefter blive dette, om man saa vilde muligt skal blive staaende ved den hidtilværende Ordning, (hvorefter imidlertid staaks maa bemærkes, at helt ud lader denne sig ikke tilbehøide, eftersom Mægling i sinnaa Gældsaager i København samt i private Politisaager i hele Landet allerede nu ere henlagt til Retten, og denne Ordning ikke kan opretboldes, fordi de nævnte Sager under det ny System ikke bevares som selvstændige Grupper), eller om man skal gøre Skridtet fuldt ud, henlægge Mæglingen baaede i Landsretssager og underrettsager til Retten og saaledes afskaffe Forligskommissionerne. Til Fordel for det sidste Alternativ, der maaske ved første Øjeblik kan synes betænkeligt, tale vægtige Grunde.

Hvad der for Tiden maa antages særlig at gøre Forligskommissionerne til den velsete Institution, som de ere, er det store Antal Sager, som det gennem disse lykkes at bringe ud af Verden. Imidlertid kan dette dog kun her være af Betydning, for saa vidt der er nogen som helst Grund til at tro, at Mægling ved Retten ikke skulde vise sig lige saa virksom, men Erfaringen viser netop, at der indgaa lige saa mange Forlig i de Sager, i hvilke Retten for Tiden mægler, som i dem, i hvilke Kommissionerne mægler. Dertil kommer, at Spørgsmaalet jo i Virkeligheden ikke er afgjort med, at saa og saa mange Sager gennem Mægling skaffes ud af Verden, men at det er af nok saa stor Betydning, hvordan de komme ud af Verden. Og her maa det da siges, at, om end sikkert mangen en forstændig Forligsmægler vil kunne se tilbage paa en i det hele gunstlig Virksomhed, vil det dog ikke kunne være andet, end at Forligsmæglerne, der staa som Lægmand uden juridisk Vejledning, ikke saa sjældent lade deres Optraeden under Mæglingen bestemme af en Opfattelse af Retsspørgsmaalet, som de selv holde for juridisk rigtig, men som i Virkeligheden ikke er det.

Det kan ikke her indvendes, at Forligsmæglerne altid staa som Repræsentanter for den naturlige Billighed og den sunde Fornuft i Modsetning til den juridiske Ret. I en Mangfoldighed af Tilfælde vil Spørgsmaalet i Virkeligheden udelukkende

være det: Har Klageren efter Lovens Ret til det, han forlanger, eller har han det ikke, idet alle i de pågældende Tilfælde vilde være enige om, at, hvis Klageren efter Lovens her den Ret, han gør Paastand paa, er det ogsaa stemmende haande med sund Fornuft, Moral og Billighed, at han gør Brug deraf fuldt ud, medens det, hvis han ikke har saadan Ret, er i Strid baade med det ene og det andet, at Indklagede paa Grund af en urigtig Opfattelse fra Forligsmæglerens Side overtales til at indrømme Klageren hans Krav, eller blot overtales til, hvad der gæmme paa Forhaand uden videre antages at Indskutte Retferdighedens Korv, nemlig, at dele halvt over*.

Hevd dernæst angaar de Tilfælde, hvor man i Virkeligheden vil komme til forskellige Resultater, eftersom man gaar ud fra almindelige Billighedsbemaer eller alene holder sig til Lovens Regel, vil en Dommer lige saa fuldt som en Lægmand have Følelse deraf og sætte Pris paa gennem en forligsmægling Afgørelse at komme bort fra Lovens strenge Regel. Erfaringen fra de private Politisaager bærer tilstrækkeligt Vidnesbyrd herom.

Fremdeles vil, naar det rejste Spørgsmaal juridisk set er tvivlsomt, den Dommer, der skal mægler Forlig og netop i Kraft af sin juridiske Kundskab er klar over denne Spørgsmaalets Tvivlsomhed, selvfølgelig forestille Parterne, om ikke et sikkert Forlig er at foretrække for en mulig langvarig og besværlig samt i sit Udfald usikker Process, og det maa da paa Forhaand antages, at netop Dommerens Ord i saa Henseende vil fremtræde med mere Vægt end den ikke juridiske dommede Forligsmæglerens.

Endelig maa fremhæves, at Forligsmæglingens Henlægning til Retterne i Stedet for til særlige Kommissioner vil skaffe Parterne en ikke ubetydelig Lettelse.

At en Dommer, naar han efter foregæves Forligsmægling senere skal afsige Dom i Sagen, let vilde komme til at føle sig trykket af sin tidligere Optraeden i denne som Forligsmægler, og at denne Optraeden saaledes kunde virke præjudicerende for den endelige Afgørelse, kunde der vel paa Forhaand være nogen Grund til at frygte for. Imidlertid viser saavel den her i Landet alt indvundne Erfaring med Hensyn til Dommermægling som den Omstændighed, at Udlandets nyere Processlove henlægge Mæglingsføseg til Retterne, at saadan Frygt i Virkeligheden er ugrundet.

At Underretterne ikke skulde kunne overkomme det betydelige Arbejde, som

Herlægges af hele Forligsmæglingen til disse vil medføre, er der ingen Fare for, henset til, at efter den nugældende Ordning her i København to Gældskommissiondommere mangle Forlig i ca. 12,000 Sager aarlig, uden at dette tager hver af dem mere Tid end ca. 6 Timer ugentlig.

Under Hensyn til alt det anførte foreslaas i Udkaestet den ved de almindelige Forligskommissioner hidtil foregaaende Mægling henflyttet til Retterne.

Hvad dernæst særlig angaar Forslaget om at henlægge Forligsmæglingen i Landsretssager til Underretterne og ikke til Landsretterne selv, da er Grunden hertil den, at man derved dels sparer den Sagvolder, der er villig til at gaa paa Fortig, Ujælligheden ved en Rejse til Landsretten, dels som Følge af den tilknyttede Regel om Udeblivelsesdom sparer Sagsøgeren Udgifter og Besværet ved en Landsretssag i saadanne Inkassationsager, hvor Sagvolderen i Virkeligheden ingen Indsigelse har.

Naar Udkaestet efter det af Sa- og Handelsretskoven givne Forbillede har givet Sagførere Adgang til at møde ved Forligsmægling (dog vel at mærke kun, naar vedkommende Part overhovedet er berettiget til at sende Fuldmægtig i Stedet for at møde personlig) er dette begrundet paa, at Sagførerne i alt Fald under Nutidens Forhold i Reglen vil være mere interesserede i, at der ved deres Medvirken tilvejebringes et Forlig, end at det kommer til Processen. Erfaringen viser da ogsaa, at det, naar Parterne ikke møde personlig, er langt heldigere for Mæglingen, at de som Fuldmægtig sende en Sagfører, end en Ikke-Sagfører, idet Fuldmægtige, der ikke ere Sagførere, paa Grund af den Sælling de i Reglen indtage over for Parten eller paa Grund af deres juridiske Ukyndighed, ere ængstelige for at foretage eller bestemme noget som helst paa egen Haand, og Mæglingen bliver derved paa Forhaand haablos. Derhos kan fremhæves, at der, naar Dommeren er Forligsmægler, haves en sikrere Modvægt mod Sagførers juridiske Autoritet, end naar Forligsmægleren er en Lagmand.

Som oven for angivet gaar Udkaestets Bestemmelser ikke blot ud paa at henlægge al Forligsmægling til Retten, men ogsaa paa at gøre Mæglingen offentlig. Forligsmæglingen i dens overleverede Form med Overtalelsesforsøg for lukkede Døre, og deraf følgende ukontrolleret Adgang til Arvendelse af alle Slags Former for Overtalelse saavel som den Parterne udtryk-

kelig tilsikrede Adgang til bag efter at lyve sig fra alt, hvad de maatte have erkendt under Mæglingen, — idet der jo nemlig efter Føørdningen 10de Juli 1795 § 41 ikke maa føres Vidner angaaende dette — er i Virkeligheden noget ganske forældet og særlig i bestemt Strid med de Grundsætninger, hvorpaa hele den paa-tænkte Reform hviler. I Konsekvens af disse bør det hævdes, at der under Mæglingen ikke anvendes andre Overtalelsesmoder end saadanne, der kunne taale at anvendes offentlig, saavel som at, hvad en Part siger under Forligsmæglingen, det bør han staa ved, lige saa vel som han maa staa ved, hvad han siger andet Steds. Hertil kommer endnu, at der efter Erfaringen fra Udlandet er Grund til at vente, at Offentligheden vil lægge en vis Dæmper paa en Facts mulige Tilbøjeligheder til chikanøs eller hensynløs Udnyttelse af sin juridiske Ret saavel som paa Umedgørlighed og Trættekræb og saaledes vil befordre Indgaaelsen af rimelige Forlig.

Endnu maa bemærkes, at man har fundet den gældende Regel om, at den Part, der undlader at opfylde sin Pligt med Hensyn til Møde til Forligsmægling skal betale Processens Omkostninger, uden Hensyn til Sagens Udfald i øvrigt, alt for streng, og derfor har jempet den derhen, at en Part ved saadan Forsømmelse, foruden at ifalde Bøde, kun taber Adgangen til at faa sig Processens Omkostninger i 1ste Instans tilkendte hos Modparten, selv om han vinder Sagen, men derimod ikke ubetinget skal erstatte Modparten dennes Omkostninger.

Med Hensyn til Kapitlets enkelte Paragrafer skal følgende bemærkes:

§ 139.

I det tidligere Forslags §154 nævntes blandt Undtagelserne fra Reglen om Forligsmæglingens Nødvendighed endvidere det Tilfælde, at Sagsøgte ikke havde Bopæl her i Landet. Denne Undtagelse er ikke medtagen, dels fordi den uden tilstrækkelig Grund vilde hindre, at der kunde faas Udeblivelsesdom over en Udlandling efter § 141, 2det Stykke, dels fordi det jo meget vel kan forekomme, især hvis Sagsøgte dog har Ophold her i Landet, at han giver Møde i Sagen, og der i saa Fald er samme Grund til Forligsmægling som ellers. Derimod er der i Paragrafen under Nr. 3 optaget en Undtagelse fra Forligsmæglingens Nødvendighed for det Tilfælde, at offentlig Indstævning finder Sted.

Naar Paragrafen ikke medtager de i den nævnte Ret opstillede Undtagelser fra Forligsmæglingens Nødvendighed, for saa vidt angaar Sager, der anlægges af Embedsmænd i Anledning af ærerørig Beskyldninger, og civile Sager, der anlægges af eller mod Ministerierne eller Øvrighedene, er Grunden hertil den, at Forligsmægling selv i saadanne Tilfælde ikke paa Forhaand kan siges at være helt hensigtsløs.

Det kan her endnu bemærkes, at ifølge § 481, 4de Stykke, er Forligsmægling urødvendig, naar Arrestfølgning finder Sted som særskilt Sag.

§ 140.

Det maa betragtes som en selvfølgelig Konsekvens af Forligsmæglingens Offentlighed, at Forbudet i Frd. 10de Juli 1795 § 41 med at føre Vidner om Parternes Erklæringer under Forligsmæglingen dermed bortfalder.

§ 141.

Med Hensyn til Tidspunktet for Forligsmæglingen bemærkes, at det efter Omstændighederne, jfr. § 143, vil være tilstrækkeligt, at den foregaa forinden Domsforhandlingen.

At Bestemmelsen om Berømmelse følger, at Forligsklagen maa være skriftlig. Efter Ordene i 2det Stykke skal Udeblivelsesdom ikke kunne gives, naar Indklagede lader møde, selv om det er uden Følge, at han undlader at give Møde personlig, eller den Fuldmægtig, han sender, er ukvalificeret.

I Henvisningen til §§ 222—224 ligger, at den, der paa Grund af Udeblivelse er dømt i Henhold til Forligsdagen, men ønsker Sagen genoptagen, maa rette Begering derved til vedkommende Underret. Afslaaes Begeringen, kan han rejse Kære efter § 289. Gaar Kendelsen derimod ud paa at bevilge Genoptagelsen, maa derved Udeblivelsesdommen være bortfalden og Retten have at prøve Forlig, samt, hvis Forlig ej opnaas, henvide Sagen til Landsretten.

§ 142.

Ifølge denne Paragrafs 1ste Stykke kunne Parterne, naar de have lovligt Forfald eller bo uden for Underretskredsen lade møde for sig ved en hvilken som helst uberygget og myndig Fuldmægtig, altsaa ogsaa en Sagfører.

Ifølge § 276 skal Dommeren i Underretssager møde Forlig, forinden Sagen

optages*. Det beror altsaa paa Dommeren selv, om Forlig skal prøves i det første eller i et senere Retsmøde. Heraf følger, at der kun vil kunne blive Spørgsmaal om de i nærværende Paragraf omtalte Følger af undladt personligt Møde ved Forligsmæglingen, naar Dommen enten i Forbindelse med Berømmelsespaategningen eller ved senere særskilt Meddelelse har tilkendegivet Parterne, at han agter at prøve Forlig i det og det bestemte Retsmøde, og den ene Part desuagtet undlader at møde personlig i dette.

§ 143.

Om Indholdet af nærværende Paragrafs første Stykke, der dog er indskrænket til kun at angaa Landsretssager, da den Omstændighed, at Underretten selv prøver Forlig, gør dens Regel overflødig for Underretssagers Vedkommende, kan anføres, hvad der bemærkes i Motiverne til det tidligere Udkast med Hensyn til dettes § 157, 1ste Stykke: Naar undtages visse særegne Processarter, er det efter den gældende Ret det almindelige, at Retten først efter Sagens Optagelse til endelig Dom undersøger, om Forligsgivningen er behørig lagttagen. Kun for saa vidt en særskilt Procedure og Paaløbelse af Formaliteten er forlangt af Parterne, afviges der fra denne Fremgangsmaade. Hermed er imidlertid forbunden den Mislighed, at en hel Proces kan spildes derved, at Sagen ender med Afvisning paa Grund af Mangler ved Forligsmæglingen, en Ulempe, der i det ny, paa Umiddelbarhedsprincippet byggede System vilde være endnu langt føleligere end i den skriftlige Procedure. Det bestemmes derfor her, at Retten, selv om der ikke fremsættes Formalitetsindsigelse, forinden Domsforhandlingens Berømmelse af egen Drift har at undersøge, om Forligsmægling har fundet Sted. Ved den Afgørelse, som herom træffes paa det nævnte Trin af Sagen, maa det da have sit Forhørende.

Om den i Paragrafens Slutning givne Bestemmelse, som gaaer ud paa, at Forligsklagens Indhold ikke er til Hinder for en senere Udvidelse eller Forandring af Sagsmaalgrundene eller Paastande skal, ligesaa i Tilbaltning til det tidligere Udkasts Motiver, følgende bemærkes: I den herskende Retsskik tages der over Efterlevelsen af den Grundsætning, at intet af en Sags Realitet kan paakendes ved Retten, som ikke først har været Genstand for Forligsmægling. Det hænder derfor

ikke sjældent, at en Sag, der i Virkeligheden har været Genstand for behørig Forligsmægling, desuagtet afvises, fordi, det paa Grund af nogen Utydelighed i Forligsdagen eller en ringe Uoverensstemmelse mellem denne og den i Retten nedlagte Paastand ikke med fuldstændig Sikkerhed kan ses, at den stedfunde Forligsprøve har omfattet den foreliggende Sag i dens Helhed. En saadan Formalisme giver sig Anledning til en vidtloftig og spidsfindig Procedure, som ikke yder noget som helst Bidrag til den materielle Rets Fremme, og som det særlig i den mundtlige Rettergang er meget ønskeligt at holde borte. Dette opnaas ved den omhandlede Bestemmelse i § 143, uden at den Frihed, Udskættet i saa Henseende giver, kan antages at ville medføre noget virkeligt Tab for Forligsmæglingens Kraft og Betydning. En lignende Regel er i øvrigt for Tyendesagers Vedkommende allerede givet ved Lov 10de Maj 1854 § 74.

Der er ved § 143 tillagt Retten Myndighed til i Stedet for Sagens Afvisning at beslutte dens Udsættelse, for at Forligsmægling kan finde Sted. Man er her ved gaaet ud fra, at der efter Omstændighederne vil kunne være Grund til at forskaane en Part for den Ulejlighed, og Tidsspilde, der kan flyde af Sagens Afvisning, selv hvor denne — som det efter Udskættets Regel for Fremtiden vil blive Tilfældet — sker inden Realitetsproceduren.

Andet Afsnit.

Medier til Sagens Oplysning.

Af de indledende Bestemmelser i det tidligere Forslags Kapitel om Bevis og Bevisførelse (2det Afsnit, Kapitel III), er § 196 udgaaet som kun indeholdende, hvad der er selvsagtlig; §§ 197 og 200 udgaaede som overflødige, fordi den fri Bevisbedømmelses Princip er tilstrækkelig tydelig udtaalt i nærværende Udskæts § 104, 2det Punktum, §§ 198 og 199 udgaaede, idet de deri indeholdte Regler i nærværende Udskætt are optagne henholdsvis i §§ 214, 2det Stykke, og 257, 2det Stykke, og endelig § 203 udgaaet, fordi man med Hensyn til Spørgsmaalet om Rettens Stilling til fremmed Ret og andre Retssætninger, som den ikke i Embeds

Medfer skal kende, har foretrukket ikke at give nogen udttrykkelig Regel, men at lade det bero ved det hidtil gældende og Sagens Natur.

Kapitel XIV.

Vidner.

I dette Kapitel er optaget Regler, der i det hele svare til Reglerne i det tidligere Forslags §§ 190, 191, 194, 202—224, 351 og 373—380. Af Afsigelserne ere følgende de væsentligste:

1) Ligesom i Straffeprocessudskættet er *Tidsprøvet* for Vidners *Edførelse* hentyttet til efter Adhørelsen, og der er under visse Betingelser givet Adgang til i Stedet for Ed at afgive en *højtidelig Forsikring i Eds Sted*. Med Hensyn til Begrundelsen heraf kan henvises til Bemærkningerne til Straffeprocessudskættet Kap. XI ad 4 og 5. Ligeledes er der i § 146, næstsidste Stykke, med Hensyn til den *Embedsmænd og andre, der handle i offentligt Hæver, paaahvøende Tauskædypigt* givet en til Straffeprocessudskættets § 99, trediesidste Stykke, svarende Regel.

2) Det tidligere Forslags § 208 giver et Vidne Ret til at nægte at aflægge Vidnesbyrd, naar Besvarelsen af et Spørgsmaal maa antages at udsætte det selv, dets Ægtefælle, Forældre eller Barn for Beskæmmelse eller Straf eller for et ikke ganske uvæsentligt Formuesab eller anden dermed i Klasse staaende Skade, dog at Vidnesbyrd i sådanne Tilfælde ej kan nægtes angaaende Retshandler, ved hvilke Vidnet har ladet sig bruge som Vitte, hedsvidne, eller hvor det som Hjemlemænd, Borgen eller Fuldmægtig af Hensyn til Parten naturliggen maa anses for pligtig til at give Oplysning om Forholdet.

Hele denne noget vage Regel vilde utvivlsomt fremkalde en Mængde Protester mod at være, en Mængde Tvivsspørgsmaal, Stidigheder, Kædelser og Kæremaal. Den er derfor altså vidtgaaende. For at Retsplejen virkelig skal kunne røge sin betydningfulde Opgave paa tilfredsstillende Maade, er det af største Vigtighed, at der ikke gves Vidnerne Adgang til under alle Slags mere eller mindre intetsigende Paastand at vægre sig ved at loomme frem med Sandheden. Kun virkelig alvorlige Vægringsgrunde her i saa Henseende loomme i Betragtning. Nærværende Udskæts § 147 begrænser derfor Vægring retten til sådanne Tilfælde, hvor Besvarelsen maa